

Ommer Bissingh (5, slot) – standwerkers en kersen

Dinsdag 14 juli is het weer zover dat Ommen in het teken staat van de jaarmarkt: de Ommer Bissingh. Kooplieden van overal komen dan naar Ommen om om hun handelswaar in het bruisende Ommen te slijten. Het aanbod van waren is groot. Ook zijn er altijd de standwerkers die met hun mooie (verkoop)praatjes spulletjes aan de man of vrouw proberen te brengen. De Ommer Bissingh 2015 moet het voor het eerst sinds jaren doen zonder kermis. De verdiensten lokken kermisexploitanten niet meer om naar de jaarmarkt in Ommen te komen. Daarmee is een einde aan een lange traditie van jaarmarkt met kermis gekomen. De Ommer Bissingh is altijd goed voor veel publiek. De eerste bezoekers laten zich 's morgens vroeg al zien. Bij het kriecken van de dag begint ook de handel in paarden en kleinvee.

De Ommer Bissingh is eeuwen oud. In de Tweede Wereldoorlog (40-45) is er geen Bissingh gehouden. In 1946 wordt de traditie weer voortgezet. De oorlog heeft de vrouwen handig gemaakt; in deze jaren maken ze alles zelf. Op het Kerkplein is voor ze een keur aan lappen en lapjes op de grond uitgestald, aanzetsels en afsnijdsels van de textielfabrieken in Twente, die weer op volle kracht werken. De vrouwen graaien gretig in de bergen lappenstof in de hoop er een rokje, een tafelkleedje of een paar slopen van te kunnen maken. Boeren uit de buurtschappen zijn gekomen met hun kleedwagen. Daarop ook nog enkel biggen die ze van de hand willen doen op de veemarkt. Boeren van stand komen met hun sjees. Veel boerenvrouwen dragen nog de flodder- of de knipmutse. Ze gaan in donkere rokken en jassen waarboven de gitten en de bloedkoralen glimmen en dragen stevige tassen en karbiezen vol aangekochte koopwaar. Terwijl ze met hun ogen stemmen families en bekenden begroeten, gaan hun ogen vliegensvlug over de handelswaar in de kraampjes, waarna het loven en bieden is. Op het Marktplein is het boerengerief uitgestald. Daar in de man te vinden. Een straatzanger, die temidden van het gewoel een strategisch plekje heeft gezocht, heeft weinig aftrek met zijn liedjes. Hij verkoopt de teksten van zijn liedjes voor een stuiver maar het publiek zingt niet mee. Het is net of de kerel het voelt: de tijd van de straatzangers is voorbij, de Amerikaanse songs hebben plaatsgemaakt. Voor café Steen op de veemarkt staat weer de oude, vertrouwde boeienkoning. De Bissingh is de tijd van meikersen. Ze moeten uit de Betuwe komen, maar de Betuwe heeft onder water gestaan en het duurt daarom nog even voordat de Betuwe weer in bloei staat.

Als de Bissingh rond het middaguur ten einde loopt, zitten de cafés en de hotels aan de markten en pleinen overvol. Op straat haken meisjes bij elkaar in en slieren in brede rijen door de Kruisstraat en de Brugstraat; ze lachen en slaken gilletjes. "Hossen door Ommen" heet dit fenomeen. Een oud gebruik na de Bissingh, dat wordt gezien als een soort huwelijksmarkt. Om twee uur in de middag worden de eerste paarden in de stal bij Hotel Het Zwarte Paard voor de sjezen op het Vrijthof gespannen. De vrouwen klimmen in de sjezen, de jongens en meiden op de fiets. De versten komen van Rouveen, IJhorst en Staphorst waar de koeien wachten om gemolken te worden. Een enkeling heeft te diep in het glaasje gekeken en slaapt zijn roes uit op het politiebureau.

Na de oorlog is het ook nog steeds de stadsomroeper die jaarlijks voorafgaande aan de Bissingh afkondigt dat het gras tussen de stenen voor de woningen verwijderd dient te worden. Twee weken lang zie je dan ook dat Ommenaren verwoed aan het werk zijn om deze opdracht uit te voeren omdat ze anders een proces-verbaal riskeren. De controle op de naleving geschiedt door een gemeenteambtenaar. Vroeger deed de burgemeester dit zelf, die in een open landauer door de straten reed. Verder krijgen de bewoners bezoek van een metselaar, gewapend met troffel, die komt controleren of de schoorstenen geveegd zijn en of er geen lekken zijn. Dit

gebruik dateert nog uit de tijd, toen de woningen bijna allemaal uit hout waren opgetrokken en het brandgevaar uiteraard zeer groot was. Een andere traditie in de vijftiger jaren is de wijze van verhuren van de standplaatsen voor de jaarmarkt. 's Maandagsmorgens voor de Bissingh wordt het Bissinghklokje op het gemeentehuis geluid en stromen de kooplieden naar binnen voor de verloting der plaatsen. In 1952 bijvoorbeeld waren er 330 gegadigden voor een staanplek op de jaarmarkt in Ommen.

Bron: Harry Woertink

Foto's:

Met de kleedwagen naar de Ommer Bissingh

Overzicht van een drukke Ommer Bissingh

Een standwerker verkoopt mooie praatjes op de Bissingh

Ommer Bissingh in 1967, gezien vanuit het voormalige Kantongerecht op de Markt